

habemus in centurione. cui p salute sui te
precanti finaliter rñsum fuit. **Q**uade et sicut
credidisti. fiat tibi.

Sexta sexta post cinerum.

Adulteris quia

Adulteris quia dicitur est antiqs diliges. primi
tuū. et odio habebis inimicum
tuū. Ego aut dico vobis. Diligite inim
cos vros mat. v. **C**ōsueuet arafices
pon? hic op? opari p qd magis lucy expec
tat h maior? lucri et meriti est diligere inimi
cū q̄ amicu. igit. **U**n mgē iij. s. iaz di. xxx.
querens illā q̄stidē. **A**n pon? sit plurisq̄
meriti diligere inimicos q̄ diligere amicos
dēminat q̄ maior? meriti est diligere inimi
cū q̄ amicu. qd pbat aucte saluatoris. **M**a
thēi vi. **S**i dimiseritis vobis pctā eoz di
mittent et vobis pctā vā. **S**i nō dimi
seritis. nec pater v̄t dimittet pctā vā. **E**t p
cludit ex his v̄bis dicēs ecce h̄ habet qd
p̄taxam? scz maior? meriti eē diligere inimi
cū. et bñfacere ei. q̄ istū q̄ nihil mali nob
bis fecit. vt si fiat argumentū. **D**mis dile
ctio p quā dimittunt pctā ē maior? v̄tūis
q̄ illa p quā nō dimittunt pctā. h̄ p dilec
tōem inimicōz. dimittunt pctā. vt dicitur
est. et nō p amicos. q̄ nō solū diligere dē
m? amicos et p̄rimos iuxta dicta antiquoz
h̄ enā inimicos qd mādāt dñs in v̄bis p
tibemate assumptis. **Q**uerit v̄t ex illo p̄
cepto om̄s teneant ad diligendū inimicos
Et videt q̄ nō. **M**a volūtas n̄a d̄z eē p̄for
mis volūtan diuine. sed d̄s odit illos qui
inimiciā tenēt. **U**n ps. **I**niquis odio habui
Cōtra diligite inimicos vros. **A**ndit sc̄s
tho. sc̄da sc̄de. q. xxv. ar. viij. **Q**d dilectō
inimicōz triplē pōt cōsiderari. vno mō vt
inimici diligantē inquantū sūt inimici. et h̄
puerū et caritan repugnā. s. q̄ vñ? diligit
aliquē p̄m vicū et malū qd fecit ei. qz sic di
ligeret aliq̄s malū alteri? **E**t h̄ est qd vult
mgē. iij. sen. di. xxx. iuxta finē q̄rens illā q̄
stidē. **C**ur dñs p̄ceperat diligere inimicos
mat. v. **C**ū alibi p̄cipiat odio h̄re p̄ntes
et filios. qz dixit luc. xiiij. **S**i q̄s venit ad
me. et nō odit p̄m suū et m̄em et v̄xorē. fil
lios fr̄es et sorozes et aiām suā. nō pōt me
us eē discipulus. **A**d que ibidem dic mgē
duo eē diligenda in boīe. s. naturā et v̄m

tes. **V**iciū nō et pctm est odio h̄ndū. **E**t ps
stea dic q̄ p̄ntes inquantū mali sūt odien
di. et inimici diligēdi inquantū boīes.
Secō vt odias malū culpe in eis. **M**a qui
diliget iniquitatē odit aiām suam p̄m ps. **D**i
ligere em̄ bonū. p̄mi et odire ei? malū. est
recta dilectō et p̄fectū odiū. qz ambo ab eo
dē fonte caritatis p̄cedūt. p̄t qd idē. p̄be
ta postq̄ dicit. **I**niquis odio habui addit.
Perfecto odio oderam illos. vbi glo. dic
Perfectm̄ odiū est p̄miū diligere p̄m natu
ram. et odire ei? culpam et penam. **T**ercio
vt in oibz p̄sp̄s q̄ salutē eoz p̄mouēt con
gaudeas et in oibz n̄c̄is ad vite sustentat
tōem loco et tpe n̄c̄itatis eis subuenias in
quantū possunt nisi talis eēt inimic? fidei
et ecclie tē p̄m q̄sdā nō tenet sibi hō in casu
n̄c̄itatis optare bonum t̄pale si timet eum
in malicia sua p̄fortari. nisi firmit̄ crederet
eum ex h̄ bono meliorandum. v̄t ad fidē cō
uertendū. **V**el? eī est vt t̄lis moriat̄ cor
paliter. q̄ ecclie et fidei mala inferat. et p̄ ta
le bonum in malo p̄fortet. **S**z diceret
quōd possum inimico me p̄sequenti indulge
re. ita q̄ nō odiam ei? vitam et naturā. **H**ñ
det aug. triplici mō. **P**riō in p̄mone pluri
moz mart̄z ostendēs. q̄ leuissime hō pos
sit diligere inimicum. et ei indulgere. **Q**m̄
in dilectōe inimicōz nō temptat̄ hō a ieiū
nio nō ab abstinentia. nō a vigilia. nō a car
ne nō ab induitōe vestium. non p̄cipit sibi
vt oret multuz in ecclia nec vt vigilet. **U**n
ibidem aug. dic. **D**e diligendis inimicis
fr̄es karissimi. null? vñq̄ in v̄itate poterit
se excusare. pōt mibi aliq̄s dicere. nō possum
vigilare. nunqd pōt dicere. si possum ama
re pōt dicere nō possum res meas totas pau
pibz dare. et in mōasterio dō p̄uire. oīa illa
p̄ter h̄ q̄ nō possis amare credo tibi. **U**n ibi
dē aug. inqt. **E**t si dixeris qz nō possum a
vino v̄t a carnibz abstinere credim? tibi. **S**i
at̄ dixeris qz non possis in te peccantibus
indulgere. omnino non credim?. quia nul
la nobis remanet excusatio. dum non d̄ cel
lario. **E**t de corde istam elemosinam iubem̄
implere. **S**ecōda responsio est eiusdem aug.
ibidem querentis a te. **D**ic mibi castia
ne. fecisti aliqua peccata p̄tra deum. **E**t di
ces qz sic. postmodum q̄rit a te. **D**ic mibi
quōd maius est pctm. v̄t pctm quōd fecisti p̄tra

deū vel peccatum quod fecit homo cōtra te
 Et dicis recte rēdendo q̄ maius est peccā
 illud q̄d fecisti p̄tra deū. p̄ hoc q̄d est infi
 nitū. cū offendisti p̄sonā infinitā q̄ illō pec
 catū q̄d in te fecit hō. p̄ hoc q̄d est finitum
 cū offenderit p̄sonā finitā. vñ ibidem ait.
 Si diceret aliq̄s tanta mala me inimic⁹ cō
 pulit sustinere y t eū nllā rōne possuz dilige
 re Attendis igit̄ quid tibi fecit hō. r nō at
 tendis quid tu fecisti dō. si p̄sciam tuā dili
 gent̄ discutis et inq̄ris. sine vlla p̄fātōe
 maiora tuā p̄ctā p̄misisti in deo. q̄ in te cōmi
 sit hō. Et qua frōte vis vt tibi dōs dignet̄
 dimittere multū. cū tu nō acq̄escis dimitte
 re paz. Tercia r̄sio est eiusdem. qz eē q̄rit
 a te hūte inimicū q̄d pon⁹ velis i illa vita
 hēe bonū vl malū. p̄culdubio r̄ndes q̄ bo
 nū. si ergo vis hēe bonū debes parcere ini
 mico. qz in odiendo inimicū facis malū aīe
 tue. h̄ idulgēdo facis malū corpi tuo. Cū
 eī corpi tui staret lete. anxiat̄ q̄n videt ini
 micū. r si anxiat̄. dolet p̄ristat̄. panit̄. qz q̄
 aliū in corpe p̄sequit̄. prius ip̄e in corde p̄
 secutiōez sustinere cognoscat̄. Ex h̄ijs cūli
 ber dicenti q̄ nō possit indulgere inimico
 obuiatur. q̄ contra rationem loquitur.

Sz diceret quis. videt̄ q̄ non debēa re
 mittere nec indulgere inimico in me peccā
 ti. nisi satisfaciāt̄ tibi d̄ iniuria illata. qz se
 cūdū augu. nō dimitte p̄ctm nisi ablatū
 restituat̄ Dico q̄ hō cui iniuriat̄ r q̄ iniu
 riam passus est statū tenet̄ petenti veniā d̄
 mittere cordis rancorem. H̄o q̄ sciendūz
 q̄ ex iniuria illata solent in hōie tria oriri. s.
 rancor in affectu. signū rancoris in effectū
 r actus p̄tra iniuriatē. Primū tenet̄ hō
 statū dimittere petenti. r nūq̄ in corde suo
 tenere math. i. xvij. Sic pater me⁹ celest̄
 faciet vobis. si nō remiseritis vnusq̄sq̄ fr̄i
 suo de cordibz v̄ris. Scōm. s. signū ranco
 ris in effectū tenet̄ etiā hō dimittere peten
 ti veniā r satisfacere volenti inquantū p̄
 nec etiā optet. q̄ quis ledenti tantā famili
 aritatem exhibeat. sic aī fecit. h̄ sufficit si
 bi signa cōmuniā q̄ directe ordinant̄ ad vi
 taz eternā habēdam nō negare. Sic r dñs
 remittit pato satisfacere. De hoc pōt intel
 ligi illō q̄d d̄ luce. xvij. Si reuersus fue
 rit ad te aliq̄s dicēs. penitet me. dimitte il
 li. Tercū. s. actōem p̄tra iniuriatē nō te

net̄ dimittere. nisi ille restituat. vel quantū
 ad rei ablatōem vel fame quantū pōt. qz ta
 lis salua caritate pōt p̄tra talem in iudicio
 agere r q̄d suū est repetere. Quātum nūc
 ad p̄tinuatōem r declaratōem euāgelij ha
 bitū est in prioribz de aliquibz p̄tinibz. s. iē
 iunio r hūilitate. nūc ne frustemur merito
 qualir fundari debēt in caritate videam⁹. r
 sūt tres ptes q̄ notant̄ in euāgelio In pri
 ma sc̄tē affectōis caritas dilatanda. Ibi.
 Audistis qz dictū est antiq̄s. In sc̄da pure
 itentōis sinceritas recitāda. Ibi. Attendi
 te ne iusticiā v̄taz rē. In tertia pie subuen
 tōis largitas ordināda Ibi Cum ergo faci
 elemosinam. rē.

Quantum igitur ad

primā ptem ad literā est sciendū q̄ hoc q̄d
 dicit odio habeb⁹ inimicū tuū. nō est h̄bū
 legis. qz hoc in lege nō scribit̄. h̄ est interp̄
 ratō iudaice expōsitōis. q̄ dicebāt q̄ omne
 q̄d nō erat in lege. p̄hibitū. erat eis p̄cessū
 Moraliter est notandū q̄ volens meri
 torie laborare necessario fūdat sua opa sup
 sincerā caritatem. vt neminem odio h̄eat.
 h̄ tā amicū q̄ inimicū. p̄r deū diligat. Ibi
 vt p̄bs dicit. viij. et̄. q̄ naturalir vnūq̄
 q̄ diligit suū sile. Cū ḡ quilibz hō sit eius
 d̄ speciei cū altero r silis in natura. debz ex
 natura p̄silem hōiem diligere r nullū odire
 vl ledere. Ad q̄d inducit nos natura. Legi
 tur in naturalibz de quadā aue noie arpia
 que est auis ferocissima habens vultū silez
 hōis. q̄ si ferocitate aliquē homiē interfe
 cerit. videns se habere eius silitudinē max
 ime dolet. Multo magis hō ratione p̄redi
 tis tolerare debet se lesisse h̄bo vl facto sibi
 silem et maxie xp̄ianum. cū sit cōmēbz suū
 Debem⁹ ergo nos inuicem amare. iuxta il
 lud Job. xv. Hoc est p̄ceptū meū vt dili
 gatis inuicē Et q̄ maxie debem⁹ inimicū di
 ligere Et hoc p̄r tria scilicet p̄pter
 debitum p̄soluendum.
 Eternum premium consequendum.
 Damnanonis periculum euadendum.
 Primo enim debemus inimicos diligere
 propter debitum p̄soluendum. Duplex
 em̄ in hoc habemus debitum. scz p̄cepti.
 sic hic p̄. q̄d p̄ceptū ita ḡnālir obligato
 rium est. q̄ ab illo nullus se excusare potest

Unde augu. in sermone de martiribus dixit
 De diligendis inimicis fratres carissimi. nul-
 lus vnq̄ in vitate se poterit excusare. **T**er-
 cebitū p̄missi delicti Statuit nāq̄ dñs no-
 bis hāc legē iusticie vt si volum⁹ q̄ ip̄e di-
 mittat nobis debita n̄ra. dimittam⁹ nos p̄
 us inimicis n̄ris debita sua. Et vt ista lege
 nos p̄prio ore p̄strigerem⁹. posuit b̄ in quī-
 ta penitēde orōis dñice. vt. s. sibi q̄ttidie di-
 cerem⁹. **D**imittite nobis debita n̄ra sic et nos
 dimittim⁹. **S**up quo verbo dicit cris-
 sup matheū. **C**ū qua fronte orat. q̄ inimici
 ciā seruat aduersus alterā. a q̄ forsitā leus
 est. **S**ic em̄ ip̄e orās mentē. dicēs remit-
 to. et nō remittit. sic enī a deo penit indulgē-
 tiā et nō illi indulget. **P**rop̄ b̄ posuit dñs
 similitudinē de seruo neq̄. q̄ debebat decē mil-
 lia talentorū. et tñ accepta gr̄a remissionis a
 dño suo noluit centū denarios dimittere
 p̄seruo suo vbi pabolā sic p̄cludit. **H**icet
 pater me⁹ celestis faciet vobis. si nō remis-
 eritis vnusq̄sq̄ fratri suo de cordibus v̄ris.
 mathei. xvij. **S**c̄do debem⁹ inimicos dili-
 gere. p̄pter eternū p̄miū p̄cedēdū. **C**ū augu.
 Diligere inimicos ē gr̄adis labor in b̄ se-
 culo. sed gr̄ade p̄miū in futuro. q̄ p̄ amorē
 inimici efficietis amic⁹ dei. Et sic dicit hic
 saluator. nō solū efficietis dei amic⁹. sed ec-
 filij. sed filijs debetur hereditas. **I**deo q̄
 p̄pter deū diligit inimicos. p̄miū p̄sequit
 eternū. **H**oc maxime ostendit nobis i bea-
 to stephano. **Q**ui q̄n flexis genib⁹ p̄ lapidibus
 dantibus inimicis exorauit vidit celos ap-
 tos. et ibm̄ statē a dextris throni dei. et sic
 statim obdormiuit in dño. sic b̄. actiū. vij
Tercio p̄pter piculum euitandū. quod
 quidē ē duplex. s. tp̄alis odij. et eterni sup-
 plicij. qui ei odit habet in mente letale vul-
 nus. et gerit in corde tenebras pctōr. **C**ū
 i. iob. ij. **Q**ui odit fratrem suū homicida ē
 et in tenebris est. et in tenebris ambulat. et
 nescit quo vadit. q̄ tenebre obcecauerūt
 oculos ei⁹. **I**deo augu. dicit notabile v̄bū
 sup ps. **S**icputa maliciam esse quasi ignē
 nā si vis aliqd̄ incēdere ignis p̄ ardet.
 nisi ei ardeat nō incēdit. **I**ta et si malicia p̄-
 cedit ex te qd̄ vastat te vnq̄. **Q**uod alteri nō
 noceat fieri pōt. qd̄ aut̄ tibi noceat fieri nō
 pōt. p̄pter qd̄ mouet i quodā smone di. **P**re-
 nate irā q̄ vos stimulat ad vindiciā. **I**ta ei

seo pio ē. **S**i igit̄ te vis vindicare de in-
 mico tuo. ad ip̄az irā mā te p̄uertere. q̄ ip̄a ē
 inimica mā q̄ occidit aīaz mā. **A**liō piculuz
 est. si inimicos nō diligim⁹. supplicij. s. eter-
 nū acq̄rim⁹. **C**ū iob. ij. **Q**ui nō diligit ma-
 net in morte. **D**is qui odit fr̄em suū homici-
 cida est. **E**t sc̄tis qm̄ omnis homicida non
 habet vitam eternam in se manentem.

Secūda pars in qua

saluator nos docet in opib⁹ n̄ris h̄ere sinceri-
 tatē rectitudinē in tētiōis. in b̄ q̄ dic̄ attē di-
 te. l̄ra p̄z ex se. **M**oraliter est notandū q̄
 opa n̄ra p̄nt esse in triplici differētia. **S**ūt
 nāq̄ qdā opa taz bona q̄ male fieri nō p̄nt
 vt amare deū. **A**lia sūt opa tam mala q̄ nō
 p̄nt bene fieri. vt deū blasphemare. mentiri.
 adulterari. **A**lia sunt indifferentiā b̄n̄ et
 male fieri p̄nt. vt ieiunare orare. et elemosi-
 nas dare. q̄ si sūt ad honorē dei et p̄pter deū
 sūt bona et meritoria. **S**i v̄o in fauorē secu-
 li. put a p̄pter p̄pā. avariciā. et simulatōem
 vel laudē vel huiusmodi. h̄ opa in se sint bo-
 na. tñ q̄ n̄ b̄n̄ sūt. s. recta in tētiōe. sūt vana
 et demeritoria. **C**ū qdā sapiēs dixit iob a-
 ni andree. vt b̄ extra d̄ collusiōe d̄ tegēda
 c. scripta in glo. ij. q̄ d̄s nō ē remunerator
 nōim. sed adverbiorū. hoc est d̄s nō remūe-
 rat. bonū qd̄ fit. et qd̄ b̄n̄ et recte fit. et recta
 itentōe p̄pter deū. **C**ū nō remūeravit iude-
 os q̄ hoc bonū op⁹ fecerūt crucifigēdo xpm̄
 vñ n̄ra salus p̄uenit. q̄ hoc nō b̄n̄ ex iusta
 intentōe fecerūt. s. p̄pter inuidiā. **D**e em̄ cor
 interrogat ei nō manū. xij. q. v. si qd̄ inue-
 uenisti. **N**ec p̄siderat quid fiat. h̄ q̄ animo
 fiat. xv. q. vi. c. i. in fine vñ vsus. **Q**uicqd̄
 agit hōies intentō iudicat omēs. **E**t er-
 go in nostris laboribus non frustremur me-
 ritis. debent opera nostra esse.

Superius eleuata intentionis rectitudine
 Interi⁹ coaptata icorruptōis pulcritudine.
 Inferi⁹ subiugata ex dñatōis celsitudine
Prio optz opa n̄ra eē sup̄ eleuata. **S**i-
 cut em̄ ocul⁹ mēbz dirigit in opando. sic et
 intētiō facit opa bona tēdere ad finē debiti
 sc̄z in deū. **E**xplū de balistario. qui claudit
 vnū oculū tenēs aliū aptū. vt sagittā recte
 ad finē dirigit intētiō. **S**ic d̄z hō in ope
 suo ap̄ire vnū oculū et claudere alterz h̄ nō
 idifferens. h̄ d̄z claudere sinistrz oculū. ne i

Feria sexta

post cinerum

opere suo aspiciat ad bona temporalia et ad mundū. ne faciat opus suū vt ab hominibz videatur. et acquirat vanā glam. qz math. vi. dicit. Si oculus tuus. i. intēto fuerit neqz totū corpus. i. opus tuū tenebrosū. i. sine meritis erit. **U**ebet em̄ oculū dextrū sp̄ habere aptum ad deū vt omnia faciat ppter ipm. **S**ad huius p̄tariū sp̄ nūc nos trahere aduersarius noster. vt in exemplo habetur. i. Regū. xi. cū dicit. faciam vobiscū fedus vt etnā oīm v̄m oculos dextros. et ponaz vos obprobrium vniuerso israhel. **N**ō sic carissimi. s̄ semp in oībus aspiciamus ad deū exemplo illius boni regis iosophat. qui ait. ij. palip. xx. Cum ignoramus qd agere debeamus. hoc solum habemus residui. vt oculos nostros dirigamus ad te. qui es p̄miū et remuneratio nostra. **U**nde et de discipulis dicit mathei. xvij. qz leuantes oculos suos neminē viderūt nisi solū israhel. Sic et nos p̄ continuā vigiliā et sollicitudinē debemus leuare oculos mentis qz neminē videamus nec penes neqz cognatos nō carnales. p̄ quos. nō aurū. nec argentū. nō laudes nec honore. s̄ solū israhel in oībus opibus n̄ris. **U**dico sc̄do qz oportet nos esse interius illibatos. et ab omni imaculatos putredie peccatorū. Quia sic ex vase fenido et imūdo nō nisi fenida et corrupta exeūt sic ex corde corrupto iniquitate nihil p̄gredit nisi maculam et ingratū deo. **J**aco. iij. Emūdate manus peccatores. et purificate corda duplices aīo. quasi diceret s̄m bonauētraz. Si manus vel opa vultis esse mūda. studete p̄ purificare corda que sunt fontalia operū nostrorū principia. Sed qui sunt hoīes q̄ habebant munda corda. puer. xx. Quis pot̄ dicere mūdum est cor meū. **U**alde em̄ est mirabile et detestabile qz toto posse hoīes sic laborāt solcite lauare corp̄ a turpibus mūdare a vermibus capita. mūdare a noxijs intestina. mūdare a sordibus vestimenta. q̄ rere in lectis mūda lintbeamina. in mēsis munda mānilia. mūda fercula. mūda vina et valde mūda mācipia. et qz nō curāt habere interius mūdissima corda. **U**quare multi sunt ypocrite siles sepulcris exterius dealbatis. s̄ in omni spurcicia plenis sic cadaueribus mortuorū. **M**ulti em̄ cōseruati onē honestā ostendūt. q̄ tñ interius iniqua

te inuidia et ceteros excellūt. **D**e quibus omnibus dicit mathei. xxij. **D**e vobis scribe et pharisei qui mūdatis qd de foris est. intus aut̄ estis pleni rapina et immūdicia. et addit. pharisee cece p̄ mūda qd est intus. vt fiat qd de foris est mūdū. **S**ed diceret quis vtz talis ypocrita vel simulator qui ostendit extenā honestatē vel sanctitatē. quā interi⁹ nō habet. peccet semp mortaliter in tali ostēsi one. **R**ūdit sanctus tho. dicens. qz i ypocriti sunt duo. s. defect⁹ sanctitatis. et simulatio ip̄i. **S**i ḡ ypocrita dicat iste cui⁹ intentō fert solū ad appentiā. ita qz nō curat habere sanctitatē. sed solū sc̄tis vel honestus apparere. sic sp̄ est mortale. **S**i aut̄ dicat ypocrita ille qui intendit sanctitatē simulare a qua deficit p̄ pctm̄ mortale tūc q̄nū sit in pctō mortali ex quo priuat sanctitate nō tñ ip̄a simulatio est ei pctm̄ mortale sed p̄muniē veniale qd discernendū est ex fine q̄ si repugnet caritati dī et p̄mi. erit peccatū mortale. puta cū simulat sc̄tatez. vt falsam doctrinā seminet. vel vt adipiscat ecclīasticā dignitatē indign⁹ vel tp̄alia bona in quibus finē p̄stituit. **S**i nō finis intent⁹ nō repugnat caritati. puta cū ab ip̄a ficti one tñ delectat. erit pctm̄ veniale de q̄ dicit ps. iij. qz magis dicit vanus qz malus. **U**n̄ qñ aliq̄s p̄ bona opa q̄ facit ex suo genere ad dī finem p̄nencia nō q̄rit deo placere s̄ hoībz simulat ad rectā intentōem quā nō habet dicit ypocrita. **U**n̄ grego. ypocrite portantes dī intentōem deseruūt seculo qz p̄ ip̄a qz qz se agere sc̄tā ostendūt nō p̄uersione q̄rit hoīm s̄ aures fautorū. **U**t ita simulat mēdicer intentōem rectā quā nō h̄nt. **U**ed q̄ris an religiosus vel cleric⁹ negligēs et nō viuēs s̄m h̄itū et tonsurā exteriorē dicatur ypocrita. **R**ūdet qz h̄itū sanctitatis puta religiois vel clericat⁹ signat statū quo q̄s obligat ad opa p̄fectōis. **U**t itō cū q̄s habitū p̄fectōis et sc̄tatis assumit intendens se ad statū p̄fectōis trāsferre si p̄ infirmitatez officiat nō est simulator vel ypocrita dicens d̄ ex eo qz nō ostendat suū pctm̄ h̄itū sc̄tatis deponēdo. **S**i aut̄ ad h̄ habitū sc̄tatis assumptū vt se iustū ostēderet p̄ p̄riū cōmodū dicit ypocrita et simulator. **U**dico tercio qz oportet opa n̄ra esse inferius p̄ humilitatem subiugata. **N**on enim debemus

supbire de bonis operibus. sed humili sub-
ingare. Scitis enim quod arbores quanto altius
ascendunt tantominus fructificant. ut patet de sa-
lice. et quanto humiliores tanto fecundiores.
Sic spiritualiter. quanto homines magis ostē-
dunt per supbiā et propriā reputationē bono-
rum tanto minus in bonis operibus fructificant. et quā-
to humiliores sunt tantomagis in bonis o-
peribus abundant. **Eccl. iij.** Quanto maior
es humilia te in omnibus. unde saluari si cu-
pis oportet te hec duo seruare. **Primum** quod
numquam facias opus bonū. **Secundū** quod facias
omne malū. Sic primo nullū bonū facis quā bonū
na que facis ex humilitate non estimas nec ex
te sed ex gratia dei facta putas. Sic et omne ma-
lum facis. quando ut vilissimū peccatorē te
ipsum despicias. et mala ommissa non meritis tu-
is. sed diuine misericordie te preseruantis ascri-
bis. **Unde** augustinus in libro de sancta uirginitate.
Omnia peccata sunt habenda tanquam tibi di-
mittant a deo a quibus te deus custodit ne
committant. Sed querit utrum aliquis possit se
dicere peccatorē vel peiorē latrone. qui tamen
consciens non est alicuius peccati. **Et** videtur quod sic
cā humilitatis quod ut habet in canone. ad eum di-
xit. bonarum mentium est tibi te cognoscere culpam
ubi culpa non est. **In** oppositū est beatus augustinus.
xxij. q. ij. Cum humilitatis causa mentis men-
tendo efficiaris quod euitaras scilicet peccator. ve-
ritas autē ipsa in te non est. nisi ita dixeris te
peccatorem ut etiā esse cognoscas. **Respon-**
det glosa quod in genere potest quis dicere se esse
peccatorem. quod nemo sine crimine uiuit et re-
cognoscendo in se culpā esse. non peccat diu-
modo hoc credat verum esse quod dicit. sed spe-
cialiter dicendo aliquod peccatum de se cuius
contrariū credit peccat mortaliter. **Sancti** ergo
qui se peccatores dicebant putabāt hoc ex ne-
gligētia diuine gratie. quod hoc non tā bene la-
borabant. sicut forte alij qui si tanta fuissent
gratia predorati. **Ubi** scribit dominus bonauentura.
de beato francisco. c. de eius humilitate. **Quod**
cuidā fratri deuoto talis visio ministrabat ce-
litis. **Cū** semel idem frater esset in comitatū
sancti francisci. et una cū ipso in quadam ec-
clesia deserta. seruenti oraret affectu in extasi
factus uidit inter multas in celo sedes. unā ce-
teris digniorē. preciosis ornata lapidibus et cuius
gloria resurgente. **Diratis** intra se precelli
resurgente throni anxia cepit cogitatione per-

quirere. quis ad illam deberet assumi. audiuit
inter hec uocem dicentē sibi. **Sedes** ista eti-
am unius de uidentibus fuit et nūc humili ser-
uati francisco. **Reuersus** demum frater ad se
ab orationis excessu. uiz beatum exteriū per-
deuntē. solito fuit more secutus. **Cū** incedē-
tes per uiam de deo inuicē loquerent. frater ille
uisionis sue non inemor solerter ab eo quæsiuit.
quid de seipso sentiret. **Ad** quē humilis christi
seruus uideoz ait mihi maximus peccator. **Cui**
autē cum frater diceret ex aduerso quod hoc nec
posset sana conscientia dicere nec sentire subiū-
xit. **Si** quacumque sceleratius hominē tanta fu-
isset christi misericordia. persecutus. arbitror sane
quod multo quam ego deo gratior esset.

Tertio pars in qua tra-

ctatur de largitate pie subuentionis ibi. **Cū**
ergo facis elemosinam. pro qua notandū quod
quia in omni actu meritorio duo esse oportet
scilicet actus et modus. hinc est quod prior ponit mo-
dum indebitum ut uideatur. hic autem secun-
do subiungit actum elemosine debitū ut ex-
quatur ibi. **Le** autē faciente elemosinā. **Ubi**
est sciendum quod ut habetur numeri. x. **Pre-**
ceptum fuit iudeis. quod quā populus erat con-
gregandus quod fieret simplex clangor tubarum
ypocrite autē quā uolebant facere elemosinā
ut uiderent ad iactantiam preferebant huius-
modi tubas. **Ubi** ypocrita dicitur ab yper
quod est supra et crisis quod est aurum. qualiter
auratus desuper. **Matth. xxiij.** **Ue** uobis
ypocrite qui similes estis sepulcris dealba-
tis. **Ubi** talis iactantia prohibetur in omnibus
actibus et specialiter in actu elemosine hic. **Le**
igitur faciente elemosinā. nesciat sinistra tua
quid faciat dextera tua id est humana laus in-
tentionē tuā non destruat. **Moraliter** in hac p-
te hortamur ad actum multū meritorium. scilicet lar-
gitionē elemosinarum. **Naturaliter** namque omnia que
sunt nituntur summe sibi benefacere inuicē et ie-
iunare. **Bonum** enim secundum philosophū est suis
ipius diffusiuum et comunicatiuum. **Nam** sol
semper illuminat. ignis calefacit. aqua hume-
ctat. terra fructificat. **Cū** ergo homo sit melior
omnibus his debet etiam se comunicare in bo-
nis suis et beneficium pietatis proximis suis
ostendere. **Nā** ut habetur di. lxxvi. **Qui**
clementiam non habet. nec indutus est uiscer-
ta misericordie et lachrymarum. quibus spiritualis

Feria sexta

fit. i. faciat opa spūalia quantū ad exteriora
nō adimpleuit legē xpī. Et igit̄ impleas legē
dei ⁊ merearis vitā eternā in xpō attēde vbu
sapiētis. eccl. xiiij. Ante mortē bñ fac amī
co tuo. ⁊ fm vires tuas expozigens da pau
p. In quib⁹ verbis notant̄ tria in actiōe be
neficij. vcl largitiōe elemosynarū attēdenda.
scz Cōfer. nris celeritas ibi. Cū mortē. Acci
pientis. p̄pinq̄uitas. ibi. Bñ fac amico. Pati
entis necessitas. ibi. Da paupibus. Attēda
mus ergo ī bñficio celeritatē p̄ferentis. qz. s.
statim cito ⁊ libenter dō bñficiū imp̄tari. Nā
sicut statim qm̄ mēbz lēdit natura ad eiu. s. ad
iutorū mittit sanguinē ad locū lesionis ⁊ bo
nestatē sine violentia. Sic hō statim quādo
videt indigentīā alteri⁹ sponte celeriter ⁊ lib
benter debet sibi necessariū subsidiū mittere.
⁊ erogare. Nō enī debet expectare qd̄ rogetur
sed alterius penitiōē p̄uenire. Et hoc est qd̄
dicit seneca. li. iij. de beneficijs gratissima sūt
inquit beneficia homini faciliter occurrentia
⁊ facilia vbi nulla mora est nisi ī respiscanis
verecundia. Sed sic nō faciunt qui antequā
paupem petenti denariū offerant. decies vul
tum auertunt. Ideo dicit seneca. Cū qd̄ nō
tulit gratis. qui euz precibus accepit. Nulla
enī res carior. q̄ que precibus empta ē. No
lestum enī verbū ē et onerosum. dimisso vul
tu dicere rogo. **G** Est igit̄ celeriter faciendū
beneficiū qd̄ ostendit cum dicit. Nā mor
tem benefac. mors enī semper parata est. Et
ideo cum dicit ante mortem innuitur qd̄ sta
tim sine dilatione in vita sua per se debet ad
implere nō differre post mortem ad heredes
quia statim obliuiscit. nec qd̄ promittitur p̄
heredes adimpletur. Exemplū heremita qui
dam videns in quadā visione multas aīas ī
diuersis statibus. inter alia vidit vix vnum
sedenē ⁊ ante ipm̄ mensam stantē omnibus
bonis repletā. ⁊ alia mensa stabat vltra eum
vacua a quo querens quid significaret. Res
spondit mensa illa que stat ante me sunt ope
ra misericordie. ⁊ alia bona que feci ante mor
tem ⁊ illis bonis modo vtoz. Mensa vero p̄
me posita signat. qd̄ cum adhuc viuerē. vxo
ri filijs ⁊ amicis heredibus meis mādauī. vt
anime mee in aliquo subuenirēt. Et ecce ad
huc stat vacua quia mei obliuī sunt. Et ideo
quidam sapiens dicit. Fac bene dum viuis
post mortem viuere si vis. Secundo attēde

Post cinerum.

da est accipientis p̄pinq̄uitas. qz ceteris pari
b⁹ amicis magis tenemur bñfacere etiā p̄pinq̄
quis ⁊ parentib⁹. q̄ extraneis ⁊ remotis. hoc
enī docet natura. Cor enī magis ⁊ p̄pinq̄ infun
dit de calore mēbris sibi p̄pinq̄is sicut sunt ep̄
⁊ renes q̄ remotis sicut sunt manus ⁊ pedes
Sic etiā magis p̄pinq̄is q̄ extraneis tenemur
benefacere. Cū sene. quis oī petēti da
re debeas. tñ in bñficio spectādi sunt recipien
tiū mores. anim⁹ habitatio societas ⁊ obseq̄
um nobis impensa. Nō enī ē p̄ istos qui in
consideratis morib⁹ cin⁹ ⁊ plus tribuunt bñ
ficionib⁹ ⁊ huiusmodi turpib⁹ p̄sonis. p̄pter
malā societate ⁊ inhonestā p̄uersationē q̄ hō
nestis ⁊ religiosis. Cū augu. vt habet trans
sūptiue in cañ. di. lxxxvi. Donare res suas hi
ficionib⁹ immane. i. maximū peccatū ē. **U** **S**
querit an volens facere elemosynā debeat ha
bere differentiā personarū. Et videt qd̄ non.
xvi. q. i. si cupis. vbi habet qd̄ elemosyna in
differentiā oibus est facienda. qz scriptum est.
Omni petenti te tribue. Cōtra ibidē in glo.
Desudet elemosyna in manu tua donec inue
nias iustum cui des. Respōdet vt habetur.
xliij. di. quiescamus. Nō eoz qui petūt ele
mosynā aliqui petunt quasi ex debito. vt pre
dicatores ⁊ prelati p̄ sustentatione corporis.
Ibi enī sunt cognitū ⁊ stat qd̄ tale officij est
eis cōmissum sūt recipiendi. ⁊ elemosyna est
eis danda rōne officij. ⁊ quasi ex debito alias
non. Aliqui vero petunt p̄ nutrimento ⁊ sic
indistincte oibus est danda. nec in his sūt ex
aminandi qm̄ abraam hospitalē se circa offis
oñdebat. Si enī scrutator fuisset circa refu
gientes ad se. nunq̄ angelos hospicio recepisset.
fortassis enī nō putasset eos angelos. sed
deū cū reliq̄s repelleret. S; qm̄ offis recipie
bat. suscepit ⁊ angelos. Nō enī ex vita eozuz
quos accipis mercedem tibi retributurus ē
deus. sed ex voluntate ⁊ honorificentia multa
ex misericordia ⁊ bonitate. Et sic habemus qd̄
omnibus indistincte est elemosyna dāda nisi
si quis propter securitatē tibi negligat iusti
tiam sicut quidam histiones ⁊ meretrices.
quibus subtrahendū ē. nisi fame moriantur.
Etiā attendendus ē ordo charitatis vt cete
ris paribus potius debetur bono q̄ malo. ⁊
consanguineo q̄ extraneo. Et de illa loquit̄
tibi illa auctoritas dei. desudet elemosyna.
Tertio attendenda est patiētis necessitas qd̄

l

3

ostendit cū dicit paup̄ri. quanto em̄ q̄s est paup̄ior. tātomagis debem⁹ sibi beneficium largiri. Juxta illud ps̄. **D**isp̄sit dedit paup̄ibus. **I**ta em̄ est regula euāgelica quā dedit nobis saluator luc̄. xiiij. dicens. **C**ū facis p̄ui uū noli vocare diuites. sed voca paupes. q̄ nō p̄nt tibi retribuere. **Q**uō tam̄ est p̄ mores mundanoꝝ qui nō paup̄ib⁹ ⁊ indigentib⁹ sed potius diuīb⁹ ⁊ potentib⁹ sua p̄municāt beneficia. vt ea retribuāt. **D**e quib⁹ dicit veritas luc̄. vi. **S**i bñfeceritis his qui bñ vobis faciūt. q̄ vobis gratia quasi diceret nulla. vñ ysa. lviij. **E**t in epistola hodierna. **F**rāge esurienti panem tuū. dicit frange. i. diuide n̄ tñm vni sed multis esurienti. i. paup̄i nihil habēti panem tuū. nō alienū de laboribus tuis acquisitū. **N**ō de rapina. furtu. v. s. lura d̄ceptiōe ludo. ⁊c. **E**t egenos vagos. nō tuos amicos diuites habentes. sed egenos paupes honestos religiosos. magis indigentes. induc i domum tuam. nō in stabuluz porcorum in locū despectum. **C**um videris nudum nō superbe vestitum operi eum et carnem tuam id est p̄ximum nō despereris.

Sabbato post cinerum.

Quom̄ sero factū esset erat nauis in medio mari. et iesus solus in terra. **M**arci. vi. **P**hilosoph⁹ dicit. vij. politi. **Q**uō ars supplet defectum nature p̄. qm̄ em̄ de sero deficit lumen naturale. scilicet sol. candela artificialis incenditur vt domus illustretur. **E**nā qui ponderositate corporis naturaliter ascendere nequit. artificialem querit scalam. vt arte ascendat. **S**ic enā nō valens aquam transire nisi mergatur. nauem intrat mediāte qua ad portum deducitur. **S**ic spiritualiter vbi homini regula naturalis defecit. p̄uidit de artificiali. vt defectus nature suppleatur. **M**az vt habetur extra de sum. tri. et si. ca. c. firmiter. i. glosa. **B**erñ. sup verbo proposito. **D**e tria destruxit tempora. scz temp⁹ ante legē sub lege et tempus gratie. in quibus homines destructas habuerunt regulas viuendi. **I**n tēpore ante legem habebāt ius naturale quo regebantur qd̄ consistebat in his verbis. **Q**uō tibi vis fieri mihi fac. qd̄ non tibi noli. **S**ic potes in terris viuere iure poli. di. i. in principio. **C**um aut̄ homo in his deficeret vnus

quisq̄ corrupens viā suā vt dicit̄ gen̄. vi. de leta omni carne p̄ diluuiū de⁹ hūc defectum naturalem volens subleuare per artem dedit moysi decalogū in tabulis scriptū. vt postea sub lege quasi sub arte regerent. que oia in figura cōtingebāt vt tpe gr̄e p̄plerent. **T**unc aut̄ venit plenitudo t̄pis. scz tps gr̄e qm̄ sero erat factū venit filius dei solus in terrā. i. carnem humanā sumere de virgine vt om̄s de angustijs et miserijs liberaret. ponens nauē s. m̄tem eius in mūdo. mediāte qua quasi artificiali instrumento ad portū salutis dirigitur. dicit̄ igit̄. **C**ū sero factū esset et iesus solus in terra erat nauis in medio mari. vel nauis designat p̄niam que nos de piculis mundi. in sero hui⁹ t̄pis potest ducere ad portum salutis. **Q**ueritur de prima applicatiōe an summa dei misericordia. que de se omnibus equaliter presentatur nobis per matris christi merita. singulariter concedatur. **H**ec questio vnū presupponit. ⁊ aliud querit. **S**upponit em̄ qd̄ misericordia omnib⁹ equaliter p̄sentat̄. **D**einde querit si dei misericordiam singulariter habeamus p̄ matrem xp̄i. **Q**uō aut̄ supponit p̄ p̄ xp̄m dicentem. **M**atth. ix. **M**isericordia volo et non sacrificium. quasi diceret misericordiā in vobis d̄sidero. magis q̄ aliqd̄ bonū opus. cū et ego omnū misereor et plus misericordiā ostendo q̄ aliquod opus. **C**ū augu. in quodā sermone. **S**icut fons emanat aquaz omnibus recipere volentibus. et sicut sol cum suo radio representatur. vt luceat omnibus super terram. et tñ nō est ex defectu fontis. si aliqui nō recipiāt aquam nec ex defectu solis vel sui radij si aliqd̄ obstaculū apponatur vt nō reluceat ex̄nibus i domo. **H**ec defectu nolentis recipere seu ponentibus obstaculum vt sol non in domo recipiatur. **S**ic non est ex defectu dei misericordie que de se rep̄ntat̄ omnibus sed ex defectu nolentis recipere eam. **S**ed ad quesitum respōdendo dicit̄ qd̄ dei misericordia principalit̄ dat̄ p̄ xp̄m quasi p̄ originem. vñ effluit deinde per matrem quasi per singularem impetratricem. qd̄ ostendo ex dictis magistri sen. iij. di. i. et sui cōmentatoris bonauenture ibidez ar. ij. q. ij. dicentū qd̄ misericordia dei maxie facta est per incarnationem. sed incarnatio facta est per matrem virginem igit̄ misericordia facta cū xp̄o. est de maria virgine. **E**nde